

TERMS OF REFERENCE

Pozicija: Eksperti/ce za analizu flore i faune (3 pozicije)

Mjesto rada: Područje jezera "Kop" Šićki Brod

Trajanje angažmana: juni – 30. novembar 2021.

Opis projekta:

Jezero Kop Šićki Brod formiralo se zadnjih 30 godina od podzemnih voda i nalazi se na istoimenom kopu za kojeg Rudnici Kreka imaju okolinsku dozvolu da raspolažu sa 300 ha rekultivisanog zemljišta. Od toga Lukavcu pripada 250, a Tuzli 50 ha.

Planovi u vezi s ovom lokacijom su različiti. Prostornim planom je lokacija PK Šićki Brod planirana kao Sportsko rekreaciona zona Šićki Brod. Ovo jezero nadomak Tuzle uz sve svoje ljepote, životinjski i biljni svijet ima potencijala postati prava rekreaciona zona. Međutim, jezero je takođe i najpoželjnija lokacija za odlagalište šljake i pepela, kao najbliža i najjeftinija opcija za deponovanje 130 tona otpada na sat iz TE Tuzla, odnosno 1.138.800 tona godišnje. Ukoliko bi se ovo odlagalište izgradilo na način kako su se do sada gradila, ono što bi se desilo je da bi se uništio jedan prostor koji je vodonosno područje, a voda je resurs koji se mora čuvati. Imali ćemo zagađene podzemne vode gdje bi došlo do procjeđivanja određenih teških metala koji se nalaze u šljaki i pepelu, a to su kadmij, olovo i hrom. Bila bi trajno zagađena izvorišta pitke vode.

Lokalna zajednica se protivi ovome i već dugi niz godina se bori za očuvanje jezera i njegovih prirodnih ljepota. Ukoliko bi se šljaka i pepeo odlagali na ovoj lokaciji, dodatno bi ugrozili zdravlje i imovinu stanovnika koji su i onako izloženi velikom zagađenju iz okolne industrije. Odlaganje šljake i pepela na ovom području bi prouzrokovalo zagađenje površinskih i podzemnih voda i nekontrolisano širenje toksične prašine u okolna naselja. Na ovaj način bi se dugoročno zagadio okoliš i taj prostor bi postao izvor kancerogenih i otrovnih materija, koji bi ugrožavao zdravlje sadašnjim i budućim generacijama. I pored slanja dopisa, potpisivanja peticija, organiziranja protesta protiv izgradnje odlagališta, volja lokalne zajednice kao i zvaničnih predstavnika vlasti Grada Tuzla i Općine Lukavac se od strane nadležnih institucija viših nivoa i zagađivača ignorisala. Krajem aprila 2021. na sjednici Skupštine Tuzlanskog Kantona su usvojene Izmjene i dopune Prostornog plana do 2025. odnosno amandmani kojima je traženo da prostor Šićki Brod bude u cjelosti zona za sport i rekreaciju, te je umjesto planiranih 210 hektara, zaštićeni prostor zaokružen na cjelokupnih 296 hektara. Međutim, neophodno je nastaviti rad na zaštiti i očuvanju područja jezera "Kop".

Kroz ovaj projekat, zajedničkim djelovanjem putem zagovaračke kampanje koja obuhvata naučni pristup u smislu izrade analiza kvaliteta vode jezera i biodiverziteta, želimo da dokažemo da se vodno i prirodno bogatstvo ovog područja mora sačuvati, dobijanjem podrške lokalnih vlasti, akcijama uređenja i čišćenja, te medijskom kampanjom želimo da skrenemo pažnju javnosti i pridobijemo veću podršku i veći broj OCD-a i građana/ki koji će se boriti za zaštitu jezera.

Projekat "Spasimo naša jezera" Centar za ekologiju i energiju realizuje uz podršku dobivenu u okviru projekta Misli o prirodi! koji implementira Centar za promociju civilnog društva, a finansijski podržava Švedska.

Cilj projekta

Jačanje uloge i kapaciteta organizacija civilnog društva da stvaraju sistemski i naučno utemeljen pritisak na donosioce odluka i zagađivače i njihovo zajedničko djelovanje na očuvanju i zaštiti jezera „Kop“.

Opseg rada

Kako bi se utvrdilo postojanje određenih biljnih i životinjskih vrsta u jezeru, biće angažovana tri eksperta/ice koji će uraditi analizu biodiverziteta na ovoj lokaciji i to dva eksperta/ice za područje flore, a jedan za područje faune. Analizom će se opisati postojanje biljnih i životinjskih vrsta, te nužnost očuvanja ovog područja kao njihovog staništa.

Studija biodiverziteta koja će biti urađena u okviru ovog projekta obuhvatiti će analizu kolonizacije kopovskog jezera biljnim i životinjskim vrstama i procjenu konzervacionog potencijala kopovskog jezera u smislu njegove uloge kao potencijalnog područja očuvanja i rekreacije. Uradiće se analiza kvalitativnog sastava akvatičnih biljaka i biljaka riparijala (obalnih staništa) koja nam može ukazati na stepen kolonizacije kopovskih jezera i na prisustvo rijetkih i ugroženih biljnih vrsta i staništa navednih u Direktivi o staništima Evropske unije, IUCN listama i Crvenim listama Federacije BiH. Pored toga, biće urađena i analiza algološkog sastava kopovskog jezera (obraštajne zajednice i fitoplankton) koja nam ukazuje, osim na biodiverzitet vrsta, i na ocjenu ekološkog potencijala jezera i njegovu kategorizaciju prema bonitetnim razredima (kvalitet vode prema biološkim elementima kakvoće). Uradiće se i Analiza vegetacije (stanišni tipovi) koja ukazuje na stepen kolonizacije, sukcesije i ukupne analize konzervacionog potencijala jezera, odnosno mogućnost zaštite i očuvanja.

Ekspert/ica za faunu će pripremiti dokumentaciju i tražiti dozvolu za analizu diverzitetu ihtiofaune. Njegov/njen angažman će, nakon dobijanja dozvole, obuhvatiti terensko uzorkovanje, identifikaciju vrsta riba i vodozemaca i pripremu poglavlja Analiza diverziteta ihtiofaune i faune vodozemaca i analiza ekoloških grupa riba. Analiza diverziteta ribljih populacija nam također ukazuje na kvalitet vode, dok analiza ekoloških grupa riba indicira na novi uspostavljenih interakcija i daje preporuke za upravljanje vodnim tijelom.

Aranžman ugovora

1. **Stručni ekspert/ica za područje faune**, odnosno istraživanje diverziteta riba i vodozemaca, konzervacijski potencijal po osnovu faune – jedna pozicija. Njegovi/njeni zadaci obuhvataju dobijanje dozvole, izlazak na teren, uzimanje uzoraka, identifikacija uzoraka, izrada dokumenta i dizajn, podrška kod pripreme informativno-edukativnih tabli na jezeru Kop.
2. **Stručni ekspert/ica iz oblasti flore**, odnosno algolog/ekolog - istraživanje diverziteta algi i vodenog bilja, biološka ocjena kvaliteta vode – jedna pozicija. Njegovi/njeni zadaci obuhvataju izlazak na teren, uzimanje uzoraka, identifikacija uzoraka, izrada dokumenta i dizajn, podrška kod pripreme informativno-edukativnih tabli na jezeru Kop.
3. **Stručni ekspert/ica iz oblasti flore**, odnosno botaničar/ekolog - istraživanje riparijalne terestrične obalne flore, istraživanje vegetacije i tipova staništa, konzervacijski potencijal jezera po osnovu flore i vegetacije – jedna pozicija. Njegovi/njeni zadaci obuhvataju izlazak na teren, uzimanje uzoraka, identifikacija uzoraka, izrada dokumenta i dizajn, podrška kod pripreme informativno-edukativnih tabli na jezeru Kop.

Takođe, angažovane osobe će biti obavezne da prezentiraju dokument na okruglom stolu koji će biti organiziran u skladu sa dinamikom projekta, te daju izjave za medije po potrebi. Priprema analize je predviđena za period juni – septembar 2021. Veličina krajnjeg dokumenta je 28-32 strane sa slikama, tabelama, grafikonima, zaključcima i preporukama kao i referencama.

Vrijednost ponude i plaćanja

Vrijednost ponude mora biti izražena u BAM valuti u bruto iznosu. Svi troškovi potrebni za plaćanje poreza i pripadajućih naknada moraju biti uključeni u ponuđenu cijenu.

Vremenski raspored i naknade

Objava konkursa	25. maj 2021.
Zatvaranje konkursa	31. maj 2021.
Izbor ponuđača	1. juni 2021.

Cijene moraju biti fiksne u BAM valuti i neće biti predmet revizije. Troškove nastale prilikom pripreme i predaje ponuda snose ponuditelji i ne mogu se nadoknaditi. Ukupna naknada biće plaćena u dva dijela: jedan dio nakon sklapanja Ugovora i drugi dio nakon završetka usluga na puno zadovoljstvo koordinatora projekta.

Podnošenje prijava

Da bi se uzele u obzir za ovu uslugu, ponuditelji sa potrebnim profilom moraju dostaviti sljedeće:

- Profil eksperta i detalji poduzetih sličnih projekata;

Detaljan CV eksperta koji prikazuje:

- vještine povezane sa zadatkom;
- Iskustvo vezano za zadatak;

1. **Stručni ekspert/ica za područje faune** - doktor prirodnih nauka iz područja biologije, naučno aktivan uz dokaze o objavljenim stručnim radovima u relevantnim naučnim publikacijama, dokaz o učešću u naučno-istraživačkim projektima relevantne visokoškolske ustanove, dokaz o učešću u projektima organizacija civilnog društva, najmanje 10 godina rada u struci, iskustvo u izradi stručnih studija i brošura, aktivno poznavanje engleskog jezika.
2. **Stručni eksperti iz oblasti flore** - drugi ciklus studija iz biologije ekološkog usmjerenja, naučno aktivan uz dokaze o objavljenim stručnim radovima u relevantnim naučnim publikacijama, dokaz o učešću u naučno-istraživačkim projektima relevantne visokoškolske ustanove, dokaz o učešću u projektima organizacija civilnog društva, najmanje 2 godine rada u struci, iskustvo u izradi stručnih studija i brošura, aktivno poznavanje engleskog jezika.
 - Detaljan plan rada
 - Finansijska ponuda za pružanje usluge (detaljan popis procijenjenih troškova)

Prijave sa potrebnom dokumentacijom i sva pitanja vezana za poziv se trebaju poslati na email: amra.skramoncin@ekologija.ba najkasnije do **31. maja 2021. do 16 sati**.